

VODNIKOVA PRATIKA

1932

44197

VODNIKOVA PRATIKA

1932

Za obnovo
Univerzitetne biblioteke

v Ljubljani
podarila *Vodnikova družba* 030024151

dne *18/4* 1944

IZDALA IN ZALOŽILA VODNIKOVA DRUŽBA V LJUBLJANI
NATISNILA DELNIŠKA TISKARNA D. D. V LJUBLJANI (PREDSTAVNIK MIROSLAV AMBROŽIČ)

rekoč prav nobene pažnje. Niti povsod ne odstranjuje raznih ovir, grmičja i. sl., ne skrbi za dobro površino, ne napeljuje na travnik gostih vodá, niti jih ne zvišuje, odnosno ne znižuje.

Osuševanje travnikov z odprtimi jarki, s fašinskimi ali cevnimi drenažami ali odvajanje podtalne vode na druge načine — vse to je pri nas redkost.

Prav tako redko je dovažanje zemlje, peska, gručša, laporja mokrim travnikom, odnosno tam, kjer se to morda dogaja, pa se vrši z nerazumevanjem in dostikrat tako, da bolj škoduje ko koristi. Ako ta dela niso bila izvršena šele po poprejšnjem osuševanju in odvajanju vode, tedaj ne morejo koristiti, škodijo pa.

Namakanje travnikov (tega je več vrst) je domala nič manj redka prikazen pri nas kot strokovnjaško osuševanje. Medtem ko se drugod, po kmetijsko naprednejšem svetu, že dolgo uveljavlja celó umetno škropljenje travnikov (umetni dež) z dragimi stroji in napravami, je Slovencem le redkokje moči pokazati kako pravo namakanje in malokatero drenažo.

Zaradi zaostalega travništva ne more biti gospodarsko zdrave živinoreje in tako poudarjeno živinorejska dežela kot je Slovenija pač ne more gospodarsko uspevati spričo res še prav preveč po domače in po starem vodenega kmetovanja in brez upoštevanja tega, kar in kakor dela od nas naprednejši svet.

NAŠA NARODNA GALERIJA.

Med naše najmlajše kulturne naprave spada Narodna galerija v Ljubljani in prav je, da se tudi pratikarji zanimamo za njen razvoj. Letos je dopolnila svoje trinajsto leto; po tem, kar ima za seboj, se ji dobro prilega izrek: «iz malega raste veliko.» Beli dan je zagledala še kot vojno dete leta 1918., brez sredstev sicer, vendar pa z velikimi upi in načrti za bodočnost; morala je živeti in doseči toliko, kolikor so dosegle literarne, glasbene in druge naše starejše kulturne naprave. Njena dosedaj prebita leta so bila sicer trda, ali uspehov bogata. Znanih je njenih 18 obsežnih razstavnih prireditev, njeno publicistično in propagandno delo, pridobitev mnogih umetnin, ugodna rešitev nastanitve v Narodnem domu, skrb za materialna sredstva in drugo. Pridobitev strehe je bilo odločilno dejanje za njen razvoj in za jamstvo, da je kos nalogi, združiti domače umetnine v enotni galeriji. V našem Narodnem muzeju se je v času njegovega stoletnega obstoja nabral številen inventar del likovne umetnosti, ki se zaradi nedostajanja prostora niso mogla uveljaviti; prav tako ne škofijska zbirka. Pred ustanovitvijo Narodne galerije sta bili te dve zbirki naša edina javna galerija ali — bolje — znanilka bodoče slovenske galerije; med zasebnimi je slovela Strahlova zbirka. — V letu 1930. so bili zaključeni dogovori za prenos muzejske in škofijske zbirke v Narodno galerijo; pridobljen pa je bil tudi obsežen del iz škofjeloške zbirke, ker je njen zadnji lastnik, vitez Karel Strahl, v oporoki določil, da si odberita iz nje muzej in galerija pred splošno razprodajo za domačo zgodovino in umetnost važna dela. S

tem nepozabnim kulturnim činom je prešlo v narodno last 331 slik, grafičnih listov in izdelkov umetne obrti.

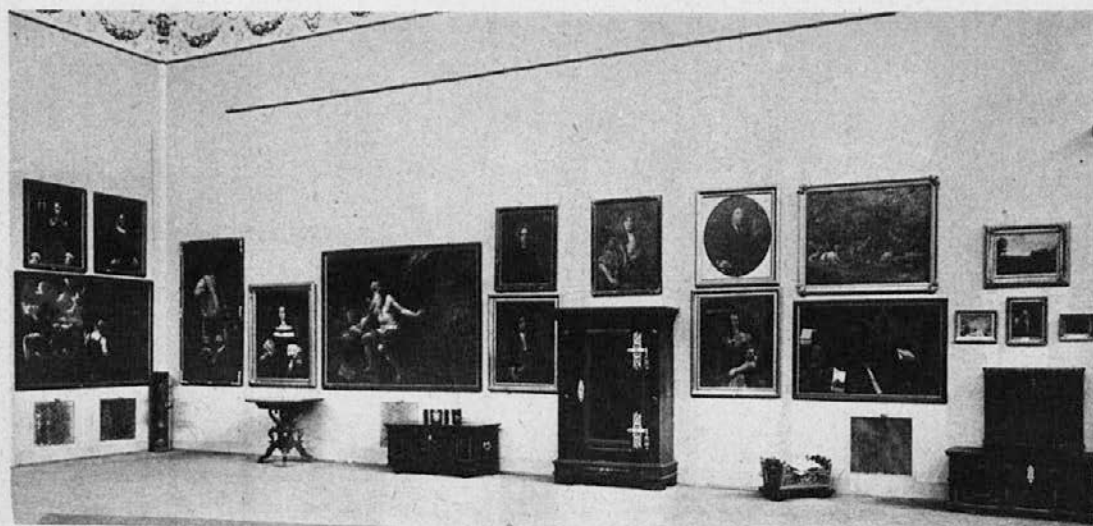
Narodna galerija sedaj ureja in instalira v svojih prostorih ta združeni umetnostni material, ki naj pokaže dela likovne umetnosti šestih stoletij iz gotskega, renesančnega, baročnega, klasicističnega in modernega časa na domačih tleh. Prihodnje leto bo moči na tem mestu zopet govoriti o uspelosti tega podjetja. Gotovo pa je že sedaj, da bo mogla Narodna galerija uspešno služiti umetnostnim stremljenjem naše preteklosti in sedanosti le tedaj, kadar bo njena eksistenčna možnost bolj urejena, kakor je bila doslej; sedaj, ko so premagane že mnoge začetne težave, se morajo najti tudi sredstva za vzdrževanje galerije, k čemur pomagajmo Slovenci — vsak po svoji moči — z besedo in dejanjem.

Pogled v prostore Narodne galerije leta 1922. (Druge slike k temu članku glej na prilogi v bakrotisku.)

N A Š A N A R O D N A G A L E R I J A

(K članku na str. 87.)

Strahlova zbirka, pridobljena od Narodne galerije in Narodnega muzeja (skupaj 331 kosov).

Levo zgoraj: Josip Tominc (1790—1866). Družinska skupina. — Levo spodaj: Kremser-Schmidt (1718—1801). Diana spremeni Akteona v jelena. — Desno spodaj: Ivana Kobilca (1862—1926). Dekle.